

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

საქმე №330210016001664880

საქმე №ას-218-2019

№ას-218-2019 ეროვნული ბანკი

17 მაისი, 2019 წელი

ქ. თბილისი

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

ზურაბ ძლიერიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ბესარიონ ალავეიძე, ეკატერინე გასიტაშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – საქართველოს ეროვნული ბანკი (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – შპს „ა---ი“ (მოპასუხე)

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 27 ნოემბრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი
გადაწყვეტილების მიღება

დავის საგანი – ზიანის ანაზღაურება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

სასარჩელო მოთხოვნა:

1. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (შემდგომში – მოსარჩელე) სარჩელი აღძრა სასამართლოში შპს „ა---ის“ (შემდგომში – მოპასუხე) მიმართ მორიგების აქტით გათვალისწინებული ვალდებულების შეუსრულებლობით, ასევე მორიგების აქტის გაფორმების შემდეგ სადავო უძრავი ქონების მიმართ განხორციელებული ქმედებებით, მიყენებული ზიანის – 567 510 ლარის ანაზღაურების შესახებ.

სარჩელის საფუძვლები:

2. მოსარჩელის განმარტებით, მხარეთა შორის 2011 წლის 11 თებერვალს გაფორმებული მოთხოვნის უფლების დათმობის ხელშეკრულებით საკრედიტო დაწესებულებამ (შემდგომ – ბანკი) ეროვნულ ბანკს, სასესხო დავალიანების (567 513) სანაცვლოდ, დაუთმო მოვალის მოპასუხის მიმართ მოთხოვნის უფლება (რომლის საბალანსო ღირებულებაა 873 751 ლარი).

3. სადავო მოთხოვნის უფლება გამომდინარეობს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 1 თებერვლის განჩინებით (საქმე №2/1704-07) დამტკიცებული მორიგების აქტიდან, რომლის თანახმად აუთვისებელი დარჩა მოპასუხისა და ბანკის ერთობლივი სახსრებით მიღებული 6134 კვ.მ მიწის ნაკვეთის გარკვეული ნაწილი, რომლის ზუსტი ფართი უნდა დადგენილიყო აზომვისა და გამიჯვნის შედეგად.

4. მორიგების აქტის პირობით, მხარეები მიიღებდნენ მათგან დამოუკიდებელ ყველა ზომას და იხმარდნენ ძალისხმევას, რათა დარჩენილი აუთვისებელი მიწის ნაკვეთი გამიჯნულიყო უკვე დასრულებული მრავალბინიანი სახლებისგან და აღრიცხულიყო ორ საკადასტრო ერთეულად, რომლებიც აღირიცხებოდა მხარეთა საერთო წილობრივ საკუთრებაში შემდეგი პროპორციით: ბანკი/მოპასუხე –115/95.

5. მოსარჩელის არაერთი მოთხოვნის მიუხედავად, მოპასუხეს მორიგების აქტის პირობა არ შეუსრულებია.

6. იმის გათვალისწინებით, რომ სადავო მისამართზე მდებარე 6134 კვ.მ მიწის ნაკვეთის თანამესაკუთრეს მესამე პირებთან ერთად წარმოადგენდა მოპასუხე, სწორედ მას ჰქონდა შესაძლებლობა, მიემართა ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობისთვის და მოეთხოვა მორიგების აქტით გათვალისწინებული პირობის შესრულების მიზნით მიწის ნაკვეთების გამიჯვნისა და გაუნაშენიანებელ ნაწილზე ინდივიდუალურ საკუთრებად რეგისტრაციის საკითხის განხილვა ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის საერთო კრებაზე, ხოლო ამხანაგობის მხრიდან უარის მიღების შემთხვევაში მიემართა სასამართლოსთვის და მოეთხოვა მოპასუხესა და მესამე პირების თანასაკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთის გამიჯვნა და გაუნაშენიანებელ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების რეგისტრაცია.

7. მეტიც, მოპასუხემ მორიგების აქტის გაფორმებიდან დღემდე ისე

განკარგა ამ მიწის ნაკვეთზე დამაგრებული, მის ინდივიდუალურ საკუთრებაში არსებული უძრავი ნივთების დიდი ნაწილი, რომ მყიდველებთან დადებული ნასყიდობის ხელშეკრულებებით არც კი გაითვალისწინა მყიდველების მხრიდან წინასწარი თანხმობის მოპოვების აუცილებლობის საკითხი, საერთო საკუთრებაში არსებული, გაუნაშენიანებელი მიწის ნაკვეთის გამიჯვნასთან მიმართებით.

8. მოსარჩელემ მიიჩნია, რომ მოპასუხემ არა თუ განახორციელა მორიგების აქტის პირობების შესასრულებლად და შეთანხმებული მიზნის მისაღწევად აუცილებელი მოქმედებები, არამედ ხელიც შეუშალა მორიგების აქტის პირობების შესრულებას, რითაც მოსარჩელეს მიადგა ზიანი – მოსარჩელემ ვერ შეასრულა ბანკის მიმართ არსებული სასესხო ვალდებულება.

მოპასუხის პოზიცია:

9. მოპასუხემ სარჩელი არ ცნო და მიუთითა, რომ მოსარჩელის მიმართ დავალიანება არ გააჩნია. მოსარჩელეს ბანკის მოთხოვნა გადაეცა იმ ფორმით, რა სახითაც გააჩნდა მის დამთმობს – ბანკს. აღნიშნული მოთხოვნა მორიგების აქტის თანახმად არის ყველა ზომის მიღება მიწის ნაკვეთის გასამიჯნად, რაც უნდა განხორციელებულიყო მორიგების ორივე მხარის საერთო ძალისხმევით. იგი დამოკიდებული იყო რეალიზაციის ფასზე და მორიგების აღსრულების შესაძლებლობაზე. იმ პირობებში როდესაც მიწის ნაკვეთის თანამესაკუთრებმა უარი განაცხადეს სადავო მიწის გამიჯვნაზე, ხოლო მოსარჩელემ უარი თქვა აღნიშნული გამიჯვნის მოთხოვნით სასამართლო პროცესის დაწყებაზე, მორიგების აქტის აღსრულება შეუძლებელია, მოპასუხისაგან დამოუკიდებელი მიზეზის გამო.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

10. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 11 აპრილის გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც მოსარჩელემ გაასაჩივრა სააპელაციო წესით.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი და ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება:

11. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 27 ნოემბრის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად შემდეგ გარემოებათა გამო:

12. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ მოსარჩელემ მოითხოვა მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, რომელიც გამომდინარეობს მხარეთა შორის მორიგების აქტით გათვალისწინებული ვალდებულების შეუსრულებლობით

(კერძოდ, სარჩელი ეფუძნება 5.2, პუნქტით ნაკისრი ვალდებულების შეუსრულებლობას), ასევე, მორიგების აქტის გაფორმების შემდეგ სადავო უძრავი ქონების მიმართ განხორციელებული ქმედებებით.

13. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ბანკსა და მოპასუხეს შორის 2008 წლის 1 თებერვალს დამტკიცდა მორიგება, რომლის საგანს მხარეთა შორის 1991 წლის 5 ივნისს და 1998 წლის 1 დეკემბერს გაფორმებული შეთანხმებებითა ან მასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სამართლებრივი ურთიერთობით ან დოკუმენტით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების საკითხის გადაწყვეტა წარმოადგენდა. მორიგების აქტის 5.2. პუნქტის თანახმად, მხარეებმა აიღეს პასუხისმგებლობა, რომ მიიღებდნენ მათზე დამოკიდებულ ყველა ზომას და გამოიჩენდნენ ძალისხმევას, რათა მომხდარიყო დარჩენილი აუთვისებელი მიწის ნაკვეთის გამიჯვნა უკვე დასრულებული მრავალბინიანი სახლებისაგან და მოხდებოდა მისი აღრიცხვა ორ საკადასტრო ერთეულად, მხარეთა საერთო წილობრივ საკუთრებად შემდეგი პროპორციით ბანკი/მოპასუხე – 115/95.

14. 2011 წლის 16 თებერვალს ბანკმა მოსარჩელეს დაუთმო მოთხოვნა მოპასუხის მიმართ.

15. ასევე დადგენილია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 11 იანვარის განჩინებით სამოქალაქო საქმეზე №2/1704-07 ბანკის უფლებამონაცვლედ დაშვებულ იქნა მოსარჩელე.

16. უდავოა, რომ მორიგების პირობა მიწის ნაკვეთის გამიჯვნისა და ორ საკადასტრო ერთეულად აღრიცხვის შესახებ არ აღსრულებულა.

17. აღნიშნულთან დაკავშირებით 2011 წლის 4 ივლისს მოპასუხემ წერილით მიმართა მოსარჩელეს და აცნობა, რომ სადავო მისამართზე არსებული კორპუსების წარმომადგენლებთან მოლაპარაკების შედეგად ვერ მოხერხდა შეთანხმების მიღწევა საერთო საკუთრებაში არსებული ქონებიდან კომპანიის კუთვნილი მიწის გამიჯვნაზე, რის გამოც მხარე იძულებულია, მიმართოს უკიდურეს ზომას და სარჩელი აღძრას სასამართლოში თანამესაკუთრების წინააღმდეგ ზემოაღნიშნული ქმედების კანონის ძალით განხორციელების მიზნით.

18. მოპასუხის მიერ მორიგების აქტით ნაკისრი ვალდებულების – მიწის ნაკვეთის გამიჯვნისა და გადაცემის შეუსრულებლობის გამო, მოსარჩელემ მოითხოვა მოპასუხისათვის, მის სასარგებლოდ ნატურით გადასაცემი მიწის ნაკვეთის სანაცვლოდ, მისი საბაზრო ღირებულების გადახდა.

19. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 17 ივნისის კანონიერ ძალაში შესული დაუსწრებელი გადაწყვეტილებით მოსარჩელის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

20. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს სამართლებრივ შეფასება და მიიჩნია, რომ მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა მოპასუხის ისეთი ბრალეული ქმედებების არსებობა, რომელიც საკმარისი იქნებოდა ზიანის ანაზღაურების ვალდებულების წარმოშობისათვის.

21. სააპელაციო პალატის მითითებით, უდავოა, რომ მორიგებით

გათვალისწინებული 6134 კვ.მ მიწის ნაკვეთი მოპასუხესთან ერთად წარმოადგენს სხვა პირების თანასაკუთრებას, შესაბამისად, მისი გამიჯვნა და გაუნაშენიანებელ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების რეგისტრაცია დამოკიდებული იყო სხვა პირთა ნებაზე.

22. რაც შეეხება, ამ მხრივ მოპასუხის მიერ განხორციელებულ მოქმედებებს, დადასტურებულია, რომ სადავო კორპუსების წარმომადგენლებთან მოლაპარაკების შედეგად ვერ მოხერხდა შეთანხმების მიღწევა საერთო საკუთრებაში არსებული ქონებიდან კომპანიის კუთვნილი მიწის გამიჯვნაზე. აღნიშნულს ადასტურებს ასევე აღსრულების ეროვნული ბიუროს უფროსის 2013 წლის 3 ოქტომბრის ბრძანებაც სააღსრულებო ფურცლის აღსრულებლად დაბრუნების თაობაზე, სადაც მითითებულია, რომ მიწის ნაკვეთი საჯარო რეესტრის მონაცემებით არის მრავალი პირის საკუთრება და, მათი თანხმობის გარეშე, ვერ განხორციელდება მისი გამიჯვნა-რეალიზაცია. მოვალის ძალისხმევისა და კრედიტორის ჩართულობის მიუხედავად, მოსახლეობის (ბინათმესაკუთრების) თანხმობის მიღწევა მიწის, რომელიც ბინათმესაკუთრეთა საერთო საკუთრებას განეკუთვნება, გამიჯვნასთან დაკავშირებით ვერ მოხერხდა.

23. სააპელაციო პალატის შეფასებით, საფუძველს მოკლებულია, ასევე, მოსარჩელის მითითება, მოპასუხის მიერ მიწის ნაკვეთზე დამაგრებული უძრავი ნივთების განკარგვასთან დაკავშირებით, კერძოდ, ის რომ მყიდველების მხრიდან წანასწარ უნდა ყოფილიყო თანხმობა მოპოვებული გამიჯვნის შესახებ.

24. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ მორიგების პირობა მოიცავდა ისეთ ვალდებულებას, რომლის განხორციელება დამოკიდებული იყო მესამე პირთა ნებაზე, რომლის შესახებ გონივრული წინდახედულობის პირობებში ცნობილი უნდა ყოფილიყო თავად მორიგებს მხარეებისთვისაც. შესაბამისად, ის ფაქტი, რომ მორიგებით გასაზღვრული სადავო პირობა ვერ განხორციელდა, მოპასუხის მხრიდან ზიანის ანაზღაურების საფუძველს არ წარმოადგენს.

25. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის (შემდგომ – სსკ) 408-ე მუხლის პირველი ნაწილი და 411-ე მუხლი შეიცავს ზიანის სრულად ანაზღაურების პრინციპს. სრული ანაზღაურება ეხება არა საერთოდ ზიანს, რომელიც შეიძლება ვინმემ განიცადოს, არამედ იმ ზიანს, რომელიც სამოქალაქო პასუხისმგებლობის საერთო საფუძვლებიდან გამომდინარე ანაზღაურებადია.

26. ანაზღაურებას ექვემდებარება ის ზიანი, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზიანის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს. როდესაც ხელშეკრულების მხარე კისრულობს ვალდებულებას, მას მხედველობაში აქვს მხოლოდ იმ რისკის აღება, რომელიც კანონზომიერად არის დაკავშირებული ხელშეკრულების შესრულებასთან.

27. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მისგან შეიძლება მოთხოვნილ იქნეს მხოლოდ იმ ზიანის ანაზღაურება, რომელიც ხელშეკრულების დარღვევის ნორმალურ შედეგად აღიქმება.

28. სსკ-ის 412-ე მუხლი მოვალეს ათავისუფლებს ისეთი რისკებისაგან, რაც მიუღებელია ქონებრივი პასუხისმგებლობის ჩვეულებრივი პრინციპებისათვის. მოსარჩელემ უნდა დაამტკიცოს, რომ მის მიერ განცდილი ზიანი არის ხელშეკრულების დარღვევის ჩვეულებრივი და ნორმალური შედეგი. ზიანის სავარაუდოება დგინდება გონივრულობის თვალსაზრისით და არ განისაზღვრება კონკრეტული ხელშეკრულების დამრღვევის სუბიექტური შესაძლებლობებით. მოვალემ ზიანი ყოველთვის უნდა აანაზღაუროს, მაგრამ ხელშეკრულებით ნაკისრი რისკის ფარგლებში.

29. სსკ-ის 408-ე მუხლის პირველი ნაწილის, 411-ე, 412-ე მუხლების ამოსავალი დებულება სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ ანაზღაურებას ექვემდებარება მიუღებელი შემოსავალი, ანუ ანაცდური მოგება (*lucrum cessans*). ამავე კოდექსის 411-ე მუხლის მიხედვით, მიუღებლად მიიჩნევა შემოსავალი, რომელიც კრედიტორს არ მიუღია და რომელსაც იგი მიიღებდა მოვალეს რომ ვალდებულება ჯეროვნად შეესრულებინა. მიუღებელი შემოსავალი სავარაუდო შემოსავალია. ყურადღება უნდა მიექცეს იმას, რამდენად მოსალოდნელი იყო მისი მიღება.

30. მიუღებელი შემოსავალი თავისი ბუნებით გულისხმობს წმინდა ეკონომიკურ დანაკარგს (*pure economic loss*), რომელიც ხელშეკრულების მხარემ განიცადა და რომელსაც ადგილი არ ექნებოდა, ხელშეკრულება რომ ჯეროვნად შესრულებულიყო. იმისათვის, რომ შემოსავალი მიუღებლად ჩაითვალოს, მას პირდაპირი და უშუალო კავშირი უნდა ჰქონდეს მოვალის მიერ ვალდებულების დარღვევასთან. პირდაპირ კავშირში იგულისხმება მოვლენების, მოქმედებისა და დამდგარი შედეგის ის ლოგიკური ბმა, რომელიც არ ტოვებს შემოსავლის მიღების რეალურ შესაძლებლობასთან დაკავშირებული ეჭვის საფუძველს.

31. სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ ზოგადი პრინციპის თანახმად, განსახილველი კატეგორიის დავაში მოსარჩელეს ეკისრება როგორც ფაქტების მითითების, ასევე მათი დამტკიცების ტვირთი. შესაბამისად, მოსარჩელეს უნდა მიეთითებინა და დაემტკიცებინა, რომ მოპასუხის ქმედება იყო არამართლზომიერი, ამ ქმედებამ გამოიწვია ზიანი, მოპასუხის ქმედებასა და დამდგარ ზიანს შორის არსებობს მიზეზობრივი კავშირი. განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ მხარეთა შორის არსებული სადავო მორიგების პირობა გულისხმობდა ისეთ ვალდებულებას, რომლის განხორციელება დამოკიდებული იყო მესამე პირთა ნებაზე. შესაბამისად, ამ პირობის განუხორციელებლობა ვერ წარმოშობს მოპასუხისათვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრების საფუძველს.

32. ზემოთ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებისა და მსჯელობის გათვალისწინებით სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების პირობებში პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ სწორი სამართლებრივი შეფასება მიეცა დავის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვან საკითხებს და მიღებულ იქნა არსებითად სწორი გადაწყვეტილება.

კასატორის მოთხოვნა და საფუძვლები:

33. სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე მოსარჩელემ შეიტანა საკასაციო საჩივარი, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება შემდეგი საფუძვლებით:

34. კასატორმა მიიჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გამოიყენა და განმარტა სსკ-ის 412-ე მუხლი, როდესაც მიუთითა, რომ ეს ნორმა მოვალეს ათავისუფლებს ისეთი რისკებისაგან, რაც მიუღებელია ქონებრივი პასუხისმგებლობის ჩვეულებრივი პრინციპებისათვის.

35. სსკ-ის მითითებული დანაწესი უპირველესად ადგენს, რომ ანაზღაურდება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავარაუდო, ხოლო მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხის მიერ მორიგების აქტის გაფორმების შემდეგ ერთობლივი ინვესტიციით შეძენილ მიწის ნაკვეთებზე არსებული უძრავი ქონების გასხვისებით მოხდა სწორედ მორიგების აქტის პირობის შესრულებისათვის ხელის შეშლა/მისი შესრულების შეუძლებლობა, რაც გონივრული განსჯის შემთხვევაში წინასწარ სავარაუდო იყო მოპასუხისათვის, იმავდროულად, აღნიშნულს წინასწარ ვერ გაითვალისწინებდა მორიგების აქტის მეორე მხარე.

36. შესაბამისად, კასატორმა არ გაიზიარა სააპელაციო პალატის მსჯელობა, რომ მოსარჩელემ ვერ დაადასტურა მოპასუხის მხრიდან ისეთი ბრალეული ქმედებების არსებობა, რომელიც საკმარისი იქნებოდა ზიანის ანაზღაურების ვალდებულების წარმოშობისათვის.

37. სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ 2011 წლიდან მიწის ნაკვეთის გამიჯვნა/გაყოფა ვერ მოხერხდა ვერც მოსარჩელის ძალისხმევით და ვერც სააღსრულებო სამსახურმა უზრუნველყო მოსარჩელის სასარგებლოდ გაცემული სააღსრულებო ფურცლის იძულებითი აღსრულება, რადგან სადავო მიწის ნაკვეთი მრავალი პირის თანასაკუთრებაა, ამასთან, ბინათმესაკუთრები კატეგორიულად ეწინააღმდეგებიან მოპასუხის ვალდებულების გამო, მიწის გამიჯვნა/გაყოფას და მათი პირობების გაუარესებას.

38. სადავო მიწის ნაკვეთის თანამესაკუთრეს მესამე პირებთან ერთად წარმოადგენს მოპასუხეც, შესაბამისად, სწორედ მას ჰქონდა რეალური სამართლებრივი საფუძველი, სასამართლოს მეშვეობით მოეთხოვა თანამესაკუთრებისაგან მიწის ნაკვეთის გამიჯვნა, კუთვნილი წილის რეგისტრაციის მიზნით. ამდენად, მოსარჩელემ დაასაბუთა მოპასუხის ქმედებების არამართლობიერება და ამ ქმედებათა კავშირი მოსარჩელის მიმართ დამდგარ ზიანთან.

39. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2019 წლის 21 თებერვლის განჩინებით მოსარჩელის საკასაციო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 396-ე მუხლით და ამავე კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ამავე განჩინებით დადგინდა, რომ კასატორი სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლებულია.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

40. საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და თვლის, რომ იგი დაუშვებლად უნდა იქნეს მიჩნეული შემდეგ გარემოებათა გამო:

41. სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ ბანკსა და მოპასუხეს შორის 2008 წლის 1 თებერვალს დამტკიცდა მორიგება, რომლის საგანს წარმოადგენდა მხარეთა შორის 1991 წლის 5 ივნისს და 1998 წლის 1 დეკემბერს გაფორმებული შეთანხმებებით ან მასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სამართლებრივი ურთიერთობით ან დოკუმენტით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების საკითხის გადაწყვეტა. მორიგების აქტის 5.2. პუნქტის თანახმად, მხარეებმა აიღეს პასუხისმგებლობა, მიეღოთ მათზე დამოკიდებული ყველა ზომა, რათა მომხდარიყო დარჩენილი აუთვისებელი მიწის ნაკვეთის გამიჯვნა უკვე დასრულებული მრავალბინიანი სახლებისაგან და მოხდებოდა მისი აღრიცხვა ორ საკადასტრო ერთეულად, მხარეთა საერთო წილობრივ საკუთრებად შემდეგი პროპორციით ბანკი/მოპასუხე – 115/95.

42. 2011 წლის 16 თებერვალს ბანკმა მოსარჩელეს დაუთმო მოთხოვნა მოპასუხის მიმართ.

43. სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 11 იანვარის განჩინებით სამოქალაქო საქმეზე №2/1704-07 ბანკის უფლებამონაცვლედ დაშვებულ იქნა მოსარჩელე.

44. უდავოა, რომ მორიგების პირობა მიწის ნაკვეთის გამიჯვნისა და ორ საკადასტრო ერთეულად აღრიცხვის შესახებ არ აღსრულებულა.

45. აღნიშნულთან დაკავშირებით 2011 წლის 4 ივლისს მოპასუხემ წერილით მიმართა მოსარჩელეს და აცნობა, რომ სადავო მისამართზე არსებული კორპუსების წარმომადგენლებთან მოლაპარაკების შედეგად ვერ მოხერხდა შეთანხმების მიღწევა საერთო საკუთრებაში არსებული ქონებიდან კომპანიის კუთვნილი მიწის გამიჯვნაზე, რის გამოც მხარე იძულებულია, მიმართოს უკიდურეს ზომას და სარჩელი აღძრას სასამართლოში თანამესაკუთრების წინააღმდეგ ზემოაღნიშნული ქმედების კანონის ძალით განხორციელების მიზნით.

46. მოპასუხის მიერ მორიგების აქტით ნაკისრი ვალდებულების – მიწის ნაკვეთის გამიჯვნისა და გადაცემის შეუსრულებლობის გამო, მოსარჩელემ მოითხოვა მოპასუხისათვის მის სასარგებლოდ, ნატურით გადასაცემი მიწის ნაკვეთის სანაცვლოდ, მისი საბაზრო ღირებულების გადახდა.

47. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის

2016 წლის 17 ივნისის კანონიერ ძალაში შესული დაუსწრებელი გადაწყვეტილებით მოსარჩელის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

48. წინამდებარე საკასაციო საჩივარში მხარემ არ გაიზიარა სააპელაციო პალატის მსჯელობა, რომ სადავო მიწის ნაკვეთი, მოპასუხის გარდა, სხვა პირთა თანასაკუთრებაში იმყოფება, რომლებიც ქონების გამიჯვნის წინააღმდეგნი იყვნენ. კასატორის მოსაზრებით, სადავო მიწის ნაკვეთის თანამესაკუთრეს მესამე პირებთან ერთად წარმოადგენს მოპასუხეც, შესაბამისად, სწორედ მას ჰქონდა რეალური სამართლებრივი საფუძველი, სარჩელის აღძვრის გზით მოეთხოვა თანამესაკუთრეებისაგან მიწის ნაკვეთის გამიჯვნა, კუთვნილი წილის რეგისტრაციის მიზნით. ამდენად, მოსარჩელემ დაასაბუთა მოპასუხის ქმედებების არამართლობიერება და ამ ქმედებათა კავშირი მოსარჩელის მიმართ დამდგარ ზიანთან.

49. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი გარკვეულ შეზღუდვებს აწესებს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობასთან დაკავშირებით, კერძოდ, 391-ე მუხლის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.

50. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.

51. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ზიანის ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოების არსებობის შემთხვევაში ნავარაუდები სამართლებრივი მდგომარეობის აღდგენის ორიენტირი განმტკიცებულია სსკ-ის 408-ე მუხლში, რომლის ნორმატიული მიზნიდან გამომდინარეობს, რომ განხორციელდეს იმ ვითარების აღდგენა, რომელიც იარსებებდა ზიანის

ანაზღაურების მავალდებულებელი გარემოების დადგომამდე, ე.ი. ვალდებულების დარღვევამდე. ნორმიდან გამომდინარეობს დასკვნა, რომ ზიანი არის ის ქონებრივი დანაკლისი, რომელიც არ იარსებებდა ვალდებულების დარღვევის არარსებობის შემთხვევაში, ე.ი. ვალდებულების ჯეროვანი შესრულების პირობებში. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულების დარღვევით მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნასთან მიმართებით, სასამართლომ უპირველესად, უნდა შეაფასოს ზიანის, როგორც მეორადი მოთხოვნის, წარმოშობის სამართლებრივი საფუძვლების არსებობა (იხ. სუსგ საქმე №ას-1843-2018 , 5.03.2019 წ. საქმე №ას-167-163-2016, 01.07.2016წ.).

52. გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთება ეფუძნება და შეესაბამება საკასაციო სასამართლოს ზემოთ მოყვანილ პრაქტიკას.

53. დასაშვებ და დასაბუთებულ საკასაციო პრეტენზიას არ წარმოადგენს მოსარჩელის მითითება, რომ მან დაადასტურა სადავო ზიანის ანაზღაურების საფუძვლის არსებობა.

54. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო სამართალწარმოება აგებულია მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპზე. სსსკ-ის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, ფაქტების კონსტატაციის მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით.

55. დასახელებული ნორმების თანახმად, სამოქალაქო პროცესში მხარეები ვალდებული არიან, სათანადო მტკიცებულებების წარდგენის გზით დაადასტურონ მათი პოზიციის გასამყარებლად მითითებული გარემოებების არსებობა. კანონით გათვალისწინებული შემთხვევების გარდა, რომელიც ადგენს მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილების სპეციფიკურ წესს, მოსარჩელეს ევალება სასარჩელო განცხადებაში ასახული ფაქტების მტკიცება, ხოლო მოპასუხე მოვალეა, სარჩელისაგან თავდაცვის მიზნით, ქმედითად უარყოს მოსარჩელის არგუმენტები, წარადგინოს იმგვარი მტკიცებულებები, რომლებიც გააქარწყლებს მოსარჩელის მიერ დასახელებულ ფაქტებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში მხოლოდ მოპასუხის ზეპირი განმარტება მოსარჩელის პოზიციას ვერ გადაწონის და მხარისათვის არახელსაყრელ მატერიალურ-სამართლებრივ შედეგს გამოიწვევს.

56. განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელეს უნდა მიეთითებინა და დაემტკიცებინა, რომ მოპასუხის ქმედება იყო არამართლზომიერი, ამ ქმედებამ გამოიწვია ზიანი, მოპასუხის ქმედებასა და დამდგარ ზიანს შორის არსებობს მიზეზობრივი კავშირი.

57. განსახილველ შემთხვევაში საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს იმგვარ დასაბუთებას, რომელიც გააბათილებდა სააპელაციო პალატის მსჯელობას, რომ მორიგებით გათვალისწინებული 6134 კვ.მ მიწის ნაკვეთი მოპასუხესთან ერთად წარმოადგენს სხვა პირების თანასაკუთრებას, შესაბამისად, მისი გამიჯვნა და გაუნაშენიანებელ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების რეგისტრაცია დამოკიდებული იყო სხვა პირთა ნებაზე.

58. სადავო მორიგების აქტის საფუძველზე მოპასუხის მიმართ წარმოშობილი ვალდებულების შესრულება დამოკიდებულია არა მხოლოდ მოპასუხის, არამედ სხვა მესამე პირთა – ქონების თანამესაკუთრეთა ნებაზე, შესაბამისად, აღნიშნული პირობის შეუსრულებლობა მოპასუხის მიერ მოსარჩელის სასარგებლოდ ზიანის ანაზღაურების საფუძველს არ წარმოშობს.

59. საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს, აგრეთვე, წინამდებარე განჩინების 45-47 პუნქტებით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებზე.

60. სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან/და საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორი მიუთითებს რაიმე ისეთ დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

61. კასატორმა ვერ დაასაბუთა, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან წინააღმდეგობაში მოდის.

62. ამასთან, საკასაციო საჩივრის განხილვისა და საკასაციო სასამართლოს ახალი გადაწყვეტილების მიღების საჭიროება არ არსებობს არც სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების აუცილებლობის თვალსაზრისით და არც იმ საფუძველით, რომ საკასაციო სასამართლოს მსგავს საკითხზე ჯერ არ უმსჯელია და გადაწყვეტილება არ მიუღია. შესაბამისად, მოცემულ საქმეზე არ არსებობს ვარაუდი, რომ საკასაციო საჩივრის განხილვის შემთხვევაში მოსალოდნელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს უკვე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება.

63. ამავდროულად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ განსხვავდება საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკისაგან.

64. 2019 წლის 17 მაისს საკასაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მომართა მოწინააღმდეგე მხარემ (მოპასუხე) და მოითხოვა **კასატორისათვის მოპასუხის სასარგებლოდ საკასაციო სასამართლოში იურიდიული მომსახურების ხარჯის – 2867,32 ლარის დაკისრება.**

65. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის V თავი ეძღვნება პროცესის ხარჯებს. სსსკ-ის 37-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, პროცესის ხარჯებს შეადგენს სასამართლო ხარჯები და სასამართლოსგარეშე ხარჯები. იმავე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილებით განმარტებულია, თუ რას შეადგენს თითოეული მათგანი, კერძოდ, სასამართლო ხარჯებს შეადგენს სახელმწიფო ბაჟი და საქმის განხილვასთან დაკავშირებული ხარჯები, ხოლო სასამართლოსგარეშე ხარჯებს წარმოადგენს ადვოკატისათვის გაწეული ხარჯები, დაკარგული ხელფასი (განაცდური), მტკიცებულებათა უზრუნველსაყოფად გაწეული ხარჯები, აგრეთვე, მხარეთა სხვა აუცილებელი ხარჯები. მოგებული მხარის სასარგებლოდ წაგებული მხარისათვის პროცესის ხარჯების დაკისრების სამართლებრივი საფუძვლები მოცემულია საპროცესო კოდექსის 53-ე და 54-ე მუხლებში. ზოგადი პრინციპი ასეთია – იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე გათავისუფლებული იყოს სახელმწიფოს ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. უშუალოდ იურიდიული მომსახურების ხარჯის ანაზღაურება მოწესრიგებულია საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის ბოლო წინადადებით და დადგენილია, რომ იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეულ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულ ფარგლებში, მაგრამ არაუმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – განსაზღვრული საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, – 2 000 ლარამდე ოდენობით.

66. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ დადასტურებულად მივიჩნევთ, რომ საქმეში არ არის წარმოდგენილი საკასაციო ინსტანციაში საგადახდო დავალება (განსხვავებით სააპელაციო სასამართლო წარმოების ეტაპისაგან იხ. ტ. 2 ს.ფ. 28, 29, 65) და წინამდებარე დავის ფარგლებში საკასაციო ინსტანციაში გაწეული სასამართლოსგარეშე ხარჯების ამსახველი დოკუმენტი არ არის, მაინც არ იარსებებს კასატორის მოთხოვნის სრულად დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი, რადგანაც საქმეში წარმოდგენილი დავალების ხელშეკრულებით – მინდობილობით დასტურდება, რომ ადვოკატი იცავდა მოპასუხის ინტერესებს სასამართლოში, ეს გარემოება დადასტურებულია საქმის მასალებითაც (იხ. სხდომის ოქმები). საკასაციო პალატა მოიხმობს დამკვიდრებულ ერთგვაროვან პრაქტიკას: ერთ-ერთ საქმეზე, სადაც მხარეს წარმომადგენლის მომსახურებისათვის გაწეული ხარჯების დამადასტურებელი დოკუმენტი არ ჰქონდა წარდგენილი, საკასაციო სასამართლომ გაიზიარა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნა, რომ არსებობდა მოგებული მხარის სასარგებლოდ სასამართლოსგარეშე ხარჯის ანაზღაურების დაკისრების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, „როგორც წესი, მართლმსაჯულების განხორციელება დაკავშირებულია სასამართლო ხარჯებთან და სასამართლოსგარეშე

ხარჯებთან... ამგვარი ხარჯების ოდენობა უნდა განისაზღვროს მხარის მიერ სასამართლოში წარდგენილი ფაქტობრივად გაწეული ხარჯების ოდენობის დამადასტურებელი მტკიცებულებების საფუძველზე. ამგვარი მტკიცებულების არარსებობის შემთხვევაში, სასამართლოს მხარის მოთხოვნის საფუძველზე თვითონაც შეუძლია გონივრულ ფარგლებში განსაზღვროს დახმარებისათვის გაწეული ხარჯების ოდენობა, თუკი აშკარაა, რომ პირის უფლების დარღვევის აღკვეთის მიზნით ხარჯი გაღებულია (**იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება „პინკოვა და პინკი ჩეხეთის რესპუბლიკის წინააღმდეგ“**). სასამართლომ მხარეს ხარჯების ანაზღაურება უნდა დააკისროს მხოლოდ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ისინი რეალურად და საჭიროებისამებრ იქნა გაღებული იმ მიზნით, რომ აღკვეთილიყო სამოქალაქო უფლების დარღვევა (**იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება „ასანიძე საქართველოს წინააღმდეგ“**). ამდენად, სასამართლომ ხარჯების განსაზღვრისას უნდა მოახდინოს მხარის სამართლიანი დაკმაყოფილება. (**იხ. სუსგ №ას-792-1114-07, 11 თებერვალი, 2008 წელი**).

67. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ იურიდიული მომსახურების ხელშეკრულება, მატერიალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით სამოქალაქო კოდექსის 709-ე მუხლით გათვალისწინებული გარიგებაა, რომელიც ფორმათავისუფალია და შეიძლება დაიდოს, როგორც წერილობით, ისე – ზეპირი ფორმით. ამავე კოდექსის 710-ე მუხლის თანახმად კი, მარწმუნებელი ვალდებულია გადაუხადოს რწმუნებულს გასამრჯელო მხოლოდ ხელშეკრულებით ან კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში. გასამრჯელო ჩაითვლება უსიტყვოდ შეთანხმებულად, თუ გარემოებათა მიხედვით მოქმედების შესრულება მხოლოდ გასამრჯელოთი არის მოსალოდნელი. თუ გასამრჯელოს ოდენობა არ არის განსაზღვრული, მაშინ რაიმე ნიხრის არსებობისას შეთანხმებულად მიიჩნევა სანიხრო გასამრჯელო, ისევე, როგორც ნიხრის არარსებობისას – ჩვეულებრივი გასამრჯელო.

68. ამდენად, რადგანაც დასტურდება მოპასუხესა და მის წარმომადგენელს შორის დავალების ხელშეკრულების არსებობა, რომელიც, საქმის გარემოებათა მიხედვით სასყიდლიანია, ამასთანავე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი ადგენს გასამრჯელოს ოდენობას, პალატა მიიჩნევს, რომ არსებობს იურიდიული მომსახურებისათვის გაწეული ხარჯების ანაზღაურების წინაპირობები.

69. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ ადვოკატის მომსახურებისათვის გაწეული ხარჯის მეორე მხარისათვის დაკისრების საკითხის გადაწყვეტის წესი მოცემულია სსსკ-ის 53-ე მუხლში. **ნორმის დისპოზიცია იმგვარად არის ფორმულირებული, რომ არ ადგენს გაწეული ხარჯის სანაცვლო ანაზღაურების ერთმნიშვნელოვნ ოდენობას, არამედ ამ ოდენობის გონივრულად განსაზღვრის უფლებას უტოვებს სასამართლოებს. კანონდებლის ამგვარი მიდგომა განპირობებულია იმ მოსაზრებით, რომ ადვოკატის მომსახურებაში გადახდილი ხარჯების სანაცვლო**

ანაზღაურებამ დაუსაბუთებლად არ უნდა შეზღუდოს პროცესის მონაწილე მხარის უფლება და არ უნდა შექმნას წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეული ხარჯების ოდენობის ხელოვნურად გაზრდის პროცესუალური საფუძველი; ნორმის ამგვარი შინაარსის მიზანია პროცესის მონაწილე მეორე მხარის უფლებების დაუსაბუთებელი შეზღუდვის თავიდან აცილება. მხედველობაში მიიღება კონკრეტულად რა იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ქმედებები იქნა განხორციელებული ადვოკატის მიერ, რა სახის ადამიანური რესურსი დაიხარჯა, საქმის წარმოების რომელ ეტაპზე პროცესის მონაწილე რომელმა მხარემ გასწია იგი და სხვ.

70. რაც შეეხება ასანაზღაურებელი თანხის ოდენობას, პალატა მისი განსაზღვრის მიზნით ყურადღებას შემდეგ საკითხებზე გაამახვილებს: კასატორის მოწინააღმდეგე მხარის მიერ თავისი წარმომადგენლისათვის საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპზე გაწეული ხარჯების წარმოდგენილი მტკიცებულებები შედგენილია ცალმხრივად წარმომადგენლის მიერ, არ ახლავს საგადახდო დავალება, ასევე, ხარჯების დიდი ნაწილი გაწეულია საკასაციო შესაგებლის წარმოდგენისათვის საკასაციო პალატის მიერ განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ იხ. ტ.2. ს.ფ. 121-122, აგრეთვე, საკასაციო საჩივარი ცნობილ იქნა დაუშვებლად, საქმეზე საკასაციო სასამართლოში არ ჩატარებულა არცერთი სასამართლო სხდომა, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპის გათვალისწინებით, ადვოკატის მომსახურების ხარჯი მოპასუხეს (მოწინააღმდეგე მხარეს) უნდა აუნაზღაურდეს კასატორის მიერ 300 ლარის ოდენობით.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე, 53-ე მუხლებით და

დაადგინა:

1. საქართველოს ეროვნული ბანკის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.
2. კასატორ საქართველოს ეროვნულ ბანკს დაეკისროს შპს „ა---ის“ სასარგებლოდ საკასაციო სამართალწარმოების ეტაპზე ადვოკატის მომსახურებისათვის გაწეული ხარჯის – 300 ლარის გადახდა.
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ზ. ძლიერიშვილი

მოსამართლეები:

ბ. ალავიძე

ე. გასიტაშვილი